

Universitätsbibliothek Wuppertal

Plvtarchi Chaeronensis Moralia, Qvae Vsrvpantvr

Svnt Avtem Omnis elegantis doctrinæ Penvs : Id est, varij libri: morales, historici, physici, mathematici, denique ad politiorem litteraturam pertinentes & humanitatem : omnes de Graeca in Latinam linguam transscripti summo labore, cura, ac fide

Plvtarchi Chaeronensis Ethicorum Sive Moralium

Plutarchus

Impressum Francofor. ad Mœn., M.D.LXXXII

Comparationis Aristophanis & Menandri breviarium

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-351](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:468-1-351)

litatem & auxilium musices opportunissimo loco, in cœnas inquam & conuiua veterum. Ideò quippe eam his adhiberi receptum fuit, quod animum reuellere, & vim caloris vini mitigare valeret. In quam sententiam etiam Aristoxenus noster dixit, musicam introductam in cœnas esse, quod sicut vinum nimio ipso vtentium & animos & corpora labefactat: ita musica suo ordine & concinnitate in contrarium statum abducit atque sedat. Ea igitur occasione Homerus ait priscos musica tanquam remedium quodam vlos. Sed maximum, ô socii, & quod maximè musicæ dignitatem maiestatemque demonstrat, à nobis omissum est. Etenim motus rerum, & stellarum circuitiones Pythagoras, Archita, Plato, reliquiq; antiqui philosophi sine musica neq; fieri neque constare affirmauerunt: omnia enim à deo secundum harmoniam fuisse instituta. Verùm intempestiuum esset nunc de ea re disputationē protrahere. sumnum est, & musicæ conuenientissimum, omnibus rebus suum modum imponere. Hæc ille fatus, pænem cecinit: cumq; Saturno, eiusq; filiis diis omnibus ac Musis libauifet, conuiuas dimisit.

15

20

PLVTARCHI COMPARATIONIS ARI-
stophanis & Menandri breuiarium.

VNIVERSE ut dicam, multo præfert Menandrum. Singulatum autem hæc adiicit. Genus dicendi tumidum & scenæ accommodatum atque illiberale Aristophanem usurpasse, Menandrum neutiquam. indoctus enim aliquis & plebeius illius oratione capitur, doctus offenditur. loquor de antitheticis, similiter cadentibus, & paronymis. quibus Menander raro & cum ratione vitetur atque accuratè: alter crebro, & intempestiuè ac frigidè. Laudatur enim, inquit, quod tamias submersit, non tamia, id est promicandi, sed lamia seu striges quod essent, atque sic siue maliciam siue sycophantiam spirat. &, Ventre viuit, intestinis, artibus &. Præ risu ad Gelā (quod ridere est) perueniam. &, Quid tibi faciam misera amphora exostracisata. (ostracismus modus est in exsiliū agendi) & ostracus testa est, Caphora testacea notari videtur. &, Agrestia vos ô mulieres mala. quia ipse agrestib. erat enutritus olerib. & : sed tricho-

35

trichobrotes meum lophum deuorauerunt. Id est pediculi
verticem meum exederunt. Item.

L.A. Fer Gorgonitergum hoc aspidis mihi circulum.

Acharn.

D.I. Mhi placenta caester gum orbem cedo.

¶ multaque id genus alia. Habet nimurum in apparatu ver-
borum aliquid tragicum, nec non comicum, proteruum,
pedestre, obscuritatem, cōmunitatem, fastum, elationem,
loquacitatem, nugas quæ naufam cieant. Cumq; dictio e-
ius tantū habeat dissimilitudinis & inæqualitatis, ne deco-
rum quidem singulis generibus & suum accommodauit
locum. verbi gratia, regi fastū, oratori vim dicendi, mulie-
ri simplicitatem, pedestrem sermonem plebeio, insolent-
em foreni. sed veluti forte personis vocabula ut occurre-
bat vnumquodq; attribuit: ut dignoscere nō possis filius.
¶ ne loquatur, an pater, rusticus, deus, anus, heros. At Me-
nandri ita dolata est, itaque inter se conspirat contempera-
ta dictio: vt cūm per tam variis omnis generis motus ani-
morum ducatur, ac omnigenis accommodetur personis: y-
nica tamē videatur, æquabilitatemq; perseruet suā in vul-
go gatis vstatisq; vocabulis. Quòd si alicubi res præstigiarū
aliquid strepitusve requirat: tibicines solertes imitatur, q
omnib. tibiæ apertis foraminibus, mox vocem artificiose
in suam restituunt sedem. Tametsi autē multi fuerunt pre-
clari opifices, nullus tamē calceum, laruam, aut vestem fe-
citat. quæ simul viro, mulieri, adolescenti, seni, ac vernæ con-
ueniret. At Menander tali est sermone vſus, qui congrue-
ret cuiuis naturæ, statui, ætati. cūm quidem & iuuenis se ad
eam rem contulisset, & in ipso vigore scribendi ac docendi
fabulas decesserit: quando maximè scribentes incrementa
facere ad elocutionis virtutem Aristoteles testatur. Si quis
verò primas Menandri fabulas cum mediis & vltimis com-
paret, iudicare poterit, quanta fuisse additurus si diutiū
vixisset. Item. Poetarum comicorum alios in scribendo po-
pulo & multitudini se accommodare, alios paucis: non fa-
cilè ex omnibus inueniri, qui vtrique generi se applicuerit.
Sed Aristophanes neq; plebi placere, neq; ferri à prudentib.
potuit nam poesis eius similis est meretricis, quæ ætate iam
ultra vigorem progressa matronam imitans, neque fertur
à vulgo hominum ob insolentiam, & graues homines im-
pudicitiam eius maliciamq; abominantur. Contrà Menan-
der

der cum venustate quadam vbique se gratum aptumque exhibuit, in theatris, colloquiis, conuiuiis: suamq; poesin ita compositus, vt esset communissimus omnium quæ tulit bonorum commentarius, qui legeretur, discreteretur, & certatim ageretur. ostenditq; adeò quanta res esset dexteritas dicendi, vbique vi persuadendi ineuitabili incdens, omniumque auditum & intelligentiam Græcæ lingua sibi subjugans. Cuius enim rei gratia vir reclite institutus venire dignaretur, quām propter Menandrum? Quando impletur theatra viris eruditio[n]em amantibus, quām cūm comita ostenditur persona? cui in conuiuiis iustius mensa cedit, locumq; bacchus dat? Iani sicut pictores oculis defessis ad floridos & virides se auertunt colores: ita philosophis & laboriosis requies grauium atque continentium meditationum est Menander, tanquam prato pulcrè florenti & o[p]aco atque auræ pleno excipiens animum. Item. Cūm hoc tempus actores comediarum multos bonosq; vrb[us] ferat: Menandri comedice plurimos habent sacrosq; sales, tanquam eo natos mari quod Venerem protulit. Aristophanis autem sales amari & asperi, acrem & mordentem, adeo que exulcerantē vim habent: vt nesciam ubi sit illa ab ipso decantata dexteritas, in verbisne an personis. Quinetiam quæ imitatus est, corrupit. calliditatem facit non ciuilem, sed maliciosa[m]: rusticitatem non cautam, sed fatuam: iocos non qui rideantur, sed derideantur: amores non hilares, sed impudicos. Nulli enim moderato videtur is homo suum poema scripsisse: sed turpia & libidinosa[intemperantibus, maledica & acerba inuidis atq; malignis hominibus.

PLVTARCHI DE VITA DE-
cem Rhetorū.

50

ANTIPHON. I.

ANTIPHON Sophili F. tribu Ramnusius, patrem 35 audiu[i]. Is enim sophista fuit, cuius opera etiam Alcibiades adolescens vsus in discendo est, vt nonnulli tradunt. Facultatem dicendi adeptus (quidā suopte ingenio eam consecutum existimat) animum quidem ad rem pub. appulit: tamen prius ad scholam se conuerit, & cum Socrate